

گونه مار زرد رنگ، که بومی‌ها به اشتباه می‌پنداشتند جنس ماده مار شو است، یک نوع افعی پلنگی (Teles copus rhinopoma) است که تاکنون در جنوب شرق کشور دیده نشده بود. سرو پوزه‌اش پهن و مثلثی شکل است. تنش را پولک‌های بزرگ و کوچک پوشانده. گونه سیاه رنگ، مار بنگاروس (Bungarus caeruleus) از خانواده کبرا است.

زخمی شدن یک راس بزوحشی توسط شکارچیان غیرمجاز

یک راس بزوحشی از ناحیه بیرونی فک و یک شاخ توسط شکارچیان غیرمجاز دچار صدمه و آسیب شده است که همچنان تحت مداوا و مراقبت می‌باشد. به صبح ساحل ، محمدرضا دهقانی رئیس اداره محیط زیست شهرستان بستک از صدمه دیدن یک راس بزوحشی در مرز بین شهرستان بندرلنگه و شهرستان بستک خبرداد. وی افزود: شکارچیان غیرمجاز با هدف قرار دادن این موجود زنده بلافاصله از محل متواری شدند که تلاش‌ها برای شناسایی و دستگیری آنها همچنان ادامه دارد. وی افزود: بلافاصله همیاران محیط زیست پس از مطلع شدن، بزوحشی را به دامپزشکی منطقه جناح از شهرستان بستک انتقال داده و معلوم می‌گردد جراحات وارده توسط اسلحه ساچمه زنی شکارچیان بوده است و نیاز مبرم به تیمارداری و رسیدگی مستمر می‌باشد و هم اکنون طبق دستور دامپزشک مداوا در حال انجام می‌باشد که پس از بهبودی کامل آن حیوان ، در زیستگاه خود رهاسازی می‌گردد.

نخستین بار در ایران، گونه کمیاب مار «بنگاروس»

در هرمزگان رصد شد

پایان افسانه «شو»

پادزهری برای نیش مار کبرا «کرایت هندی» موسوم به مار «شو» در استان وجود ندارد

روستایی‌های شرق هرمزگان سال‌هاست که از بیم این خزنده سربربالشت می‌گذارند. از ترس مار «شو» (شب)، خزنده خطرناکی که به گفته‌ی مردم محلی، در کوه‌های میناب، هشتبندی و بشاگرد زندگی می‌کند. معروف است، وقتی همه خواب‌اند، سروکله‌اش پیدا می‌شود. بی‌رحمانه حمله می‌کند و خشم زهرآلودش را در بینی یا گوش اهالی بی‌دفاع، خالی می‌کند. این داستان دهشتناک، سال‌هاست کابوس شبانه بزرگ و کوچک روستا شده. وجود این مار، جرئت رفت‌وآمد شبانه روستائیان نزدیک کوه‌های بشاگرد، هشتبندی و میناب را گرفته. ابهام در گونه این مار، پرسشی بود که سال‌ها پاسخی برایش وجود نداشت. آنچه همه می‌دانستند اینکه بسیاری پس از گزش این مار، بلافاصله جان خود را از دست می‌دهند. «مرتضی آریانزاد» از جمله فعالان محیط زیستی استان است که سال‌ها در جستجوی مار شو بوده است. پس از سال‌ها، به تازگی او دو نوع مار را شناسایی کرده است. با تصاویری که از دو نوع مار در استان منتشر کرد، مار شو برای همیشه به افسانه‌ها پیوست.

سمیره حنائی

hanaei.samireh.3001@gmail.com

■ قربانیان خفته

اردیبهشت‌ماه امسال مرد۶۰ ساله مینایی که نیش مار برتن داشت، از ترس کرونا به بیمارستان نرفت و جان داد. کسی نمی‌داند که مار شو او را گزیده بود یا قربانی گونه‌ی دیگری شده بود. شمار بسیاری بر اثر نیش این مار جان داده‌اند. چون تا به امروز، مار شو شناسایی نشده بود، آمار رسمی نیز از مرگ‌ومیر ناشی از گزش آن وجود ندارد. طبق آمار غیر رسمی، صدها نفر در چندین سال اخیر جان‌شان را بر اثر نیش مار موسوم به شو، از دست داده‌اند. به گفته‌ی مرتضی آریانزاد، تنها در روستایی کوچک در جوار کوهی در بشاگرد، بیش از پنج نفر در چندین سال اخیر، بر اثر گزش این مار جان داده‌اند. روستائینی که علاوه‌بر تعارض با پلنگ، حالا با این مار هم دست و پنجه نرم می‌کنند.

■ مار «شو»، گپ شو نیست

آریانزاد در تحقیقات میدانی‌اش در سال ۹۴ متوجه می‌شود افسانه مار شو، واقعیت دارد. پس از هر سفرش در طبیعت، یافته‌های تازه‌تری در مورد این مار به دست می‌آورد. قصه‌ها و افسانه‌های عجیبی از روستائیان می‌شنید. پس از تحقیق، متوجه می‌شود این خزنده، شبگرد است. از مردم محلی شنیده بود که جنس

ماده مار شو، زرد و جنس نر آن، سیاه رنگ است. بعدها می‌فهمد اهالی اشتباه می‌کردند. این دو مار کمیاب از یک نژاد نبودند. مار افسانه‌ای شو، دو گونه مجزا است. اردیبهشت‌ماه امسال، در منطقه‌ای کوهستانی در شرق هرمزگان، نوع زرد رنگ آن را مشاهده می‌کند. و برای نخستین بار پرده از چهره‌اش بر می‌دارد. چند شب گذشته نیز بالاخره، گونه سیاه رنگ را، در کوهستان‌های بین هشتبندی و بشاگرد، با همکاری بومیان می‌یابد. مرتضی آریانزاد، برای نخستین بار از وجود دو نوع مار رسمی افعی پلنگی و بنگاروس در ایران و هرمزگان خبر می‌دهد.

■ قاتلان رنگارنگ

گونه مار زرد رنگ، که بومی‌ها به اشتباه می‌پنداشتند جنس ماده مار شو است، یک نوع افعی پلنگی (Teles copus rhinopoma) است که تاکنون در جنوب شرق کشور دیده نشده بود. سرو پوزه‌اش پهن و مثلثی شکل است. تنش را پولک‌های بزرگ و کوچک پوشانده. برخلاف هم‌نوعانش که در استان‌های دیگر دیده شده و اغلب خاکستری یا زیتونی روشن هستند، این مار نارنجی مایل به زرد است. نزدیک به یک و نیم متر است و از مارمولک‌ها تغذیه می‌کند. گونه سیاه رنگ، مار بنگاروس (Bungarus caeruleus) از خانواده کبرا است. این مار با کسی شوخی ندارد. بسیار خطرناک و زهرش کشنده است. نیش بنگاروس یا کرایت هندی، انسان را از خواب بیدار نمی‌کند. جای نیشش چون یک پشه خونخوار است. اما بنگاروس خون نمی‌خورد، جان می‌گیرد. بدون آنکه حس کنی، در خواب روح را از تنت جدا می‌کند.

■ گونه‌ی ارزشمند اما مرگ‌بار

یکی از این دو مار کشنده که آریانزاد به تازگی در هرمزگان رصدشان

کرده، برای نخستین بار است که در ایران مشاهده می‌شود. او می‌گوید: «بنگاروس یکی از کشنده‌ترین مارهای جهان است که زیستگاه اصلی‌اش کشور نپال، هندوستان، بنگلادش و پاکستان است. پیش از این در سراوان سیستان و بلوچستان، که در مرز پاکستان قرار دارد، نیز مشاهده شده بود. برای نخستین بار در هرمزگان رصد شد که توانستم از آن عکس تهیه کنم». بنگاروس درحالی‌که تصور می‌شد در ایران حیات ندارد، سالیان دراز در ایران می‌زیسته است. آریانزاد می‌گوید که بیم بسیاری از وجود این مار «شو» نام وجود داشته و او به سختی توانسته است حضورش در استان را به تصویر بکشد. او می‌گوید: «وحشت بسیاری که سال‌ها مردم منطقه را از وجود این مار داشتند، موجب شده بود بلافاصله پس از مشاهده آن، سریع آن را از بین ببرند. چون مناطق زیستگاه مار، کوهستانی و دور از دسترس بود، حتی لاشه مار هم از بین می‌رفت و شناسایی نمی‌شد». باوجود تمام مشقت، گونه‌ای ارزشمند جانوری دیگری به حیات وحش استان اضافه شد. گونه‌ای ارزشمند اما مرگبار.

■ هرمزگان نیازمند نوش دارو

حالا که بنگاروس و افعی پلنگی مهمان هرمزگان هستند، فکری به حال پادزهرشان باید کرد. طبق گفته‌ی دکتر «فاطمه نوروزیان»، روابط عمومی دانشگاه علوم پزشکی هرمزگان، پادزهر اختصاصی برای یک گونه مار یا عقرب وجود ندارد. سرم‌های ضد گزش مار و عقرب، برای گونه‌های با زهر مشابه تجویز می‌شود. برخلاف سایر مارهای سمی که بر بافت‌های خونی تاثیر می‌گذارند، بنگاروس اما سیستم عصبی بدن را فلج می‌کند. به نظر می‌رسد پادزهرهای موجود تاثیری بر قربانی نیش این گونه نداشته باشد. باتوجه به اینکه بنگاروس برای اولین بار در ایران مشاهده شده است، پادزهر

آن در استان وجود ندارد. «میثم قاسمی»، معاون فنی اداره‌کل محیط زیست استان هرمزگان، گزارش وجود این مار در استان را تایید می‌کند. او می‌گوید چون پیش از این این مار در منطقه‌ی مرزی سراوان دیده شده است، به احتمال زیاد این مار در فاصله جغرافیایی بین این منطقه و کوه‌های هشتبندی و بشاگرد زندگی می‌کند. او می‌گوید ۱۰ سال پیش که گونه کبرا ی سیاه در کوه‌های گنو یافت شد، برای تهیه پادزهر با دانشگاه علوم پزشکی مکاتبه انجام داده‌اند. معاون فنی محیط زیست استان از درخواست پادزهر با همکاری دانشگاه علوم پزشکی استان، به وزارت بهداشت و درمان کشور خبر می‌دهد. اطلاع‌رسانی از وجود این گونه این مار می‌تواند از تلفات جانی بیشتر جلوگیری کند. تلفاتی که به‌صورت غیررسمی، در مناطق کم‌بهره استان که به امکانات بهداشتی و درمانی دسترسی کمتری دارند، رخ داده و کمتر ارگان مرتبطی از آن باخبر بوده است.

حفاظت وحراست از مواهب و انفال الهی. در مباحث آموزشی و پیشگیری (آموزش سلاح ومهمات و...) تلاش وتامل خوبی با پلیس پیشگیری نیروی انتظامی داشته ایم و همچنان ادامه دار خواهد بود.

در بخش دوم این دیدار سردار جعفری فرمانده نیروی انتظامی استان هرمزگان ضمن تشکر از حضور مدیرکل حفاظت محیط زیست استان وهیات همراه در این دیدار بابیان اینکه: همانطور که می دانیم محیط زیست متعلق همه انسانها می باشد میراثی است ماندگار که می بایست در حفظ و نگه داری ان کوشا باشیم، طبق گزارش های بدست آمده در حوزه شماروصید گزارش های خوبی از کشف وضبط سلاح های غیرمجاز و متخلفین بدست آمده است که خود گواهی برتامل وهمکاری نزدیک این دو ارگان می باشد، همچنین در بحث قاچاق سوخت نیازمند یک مدیریت صحیح می باشیم تا شاهد ناملایمات زیست محیطی در خصوص نباشد.

سردار جعفری فرمانده نیروی انتظامی استان تاکید کرد: اینجانب به کلیه نیروهای خود یاداور شده ام که در هر کجای استان می بایست همکاری لازم با نیروهای محیط زیست را داشته باشند. بنده خود را از خانواده محیط زیست دانسته ونسبت به حفاظت وحراست از این مواهب الهی تمام سعی خود را خواهیم نمود.

صحبت نمایم. منطقه حفاظت شده گنو و ذخیرگاه زیست کره را می توان مثال زد. این منطقه دارای چهار فصل می باشد وهر چه از پایین ترین ارتفاع به سمت بالاترین ارتفاع منطقه برویم با تنوع گونه ای گیاهی و جانوری روبرو خواهیم شد.

با برنامه ریزی دراز مدت توانسته ایم درافزایش جمعیت حیات وحش وحتی گونه‌های که در لیست سرخ ویا در معرض خطر انقراض بوده اند اقدام خوبی صورت پذیرد که اجرای این مهم با تلاش و پشتکار همکاران دلسوز خود وممد سازمان های مردم زیست محیطی دلسوز استان هرمزگان بدست آمده است. درمباحث حیات وحش ودروحهزه یگان حفاظت محیط زیست استان همواره تامل خوبی تاکنون فی مابین این اداره کل و نیروی انتظامی در دستگیری متخلفینی که دست تعددی به این طبیعت داشته اند همواره شاهد هستیم.

وی ادامه داد: با توجه به مساحت نوار ساحلی استان و داشتن مناطق بکر مانند جنگل ها حرا که به عنوان مناطق حفاظت شده می باشند بی شک حراست وحفاظت ازاین مناطق بکر دریایی با همدلی و همکاری همه عزیزان سهیم می باشد. ماتوانسته ایم تامل خوبی در مباحث صید وصیادی (غیرمجاز)، آلودگی ناشی از مواد نفتی (قاچاق سوخت) و برداشت از مرجان های دریایی با نیروهای دریابانی داشته باشیم که خود نقطه عطفی است برای هر چه بهتر

مدیرکل حفاظت محیط زیست هرمزگان:

استان دارای ۱۹ منطقه حفاظت شده است

◆ گروه خبر //

مدیرکل حفاظت محیط زیست هرمزگان با سردار جعفری فرمانده نیروی انتظامی استان هرمزگان دیدار کرد.

دربابتدای این دیدار مدیرکل حفاظت محیط زیست هرمزگان ضمن تبریک به مناسبت این هفته از تلاش واهتمام نیروی انتظامی در تامین امنیت برای جامعه تقدیر کرد. وی افزود: بدون شك، پیشرفت، تعالی، توسعه همه جانبه و پایدار، بستری امن، سالم و با آرامش را طلب می‌کند تا در سایه این امنیت فعالیت‌ها با قدرت و سرعت بیشتری شتاب گیرد و برقراری نظم و امنیت اجتماعی تنها در اثر زحمات مخلصانه همه نیروی های خدمت نیروی انتظامی می باشد.

مسیحی افزود: به اهمیت مسئله حفاظت از محیط زیست وپتانسل و ظرفیت زیست محیطی استان هرمزگان پرداخت. وی افزود:

